

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIEC CZĘSTOCHOWSKI

BIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIECONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

NUMERATY I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie katedrante, kantory i drukarnie ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych. REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ge ALEJA Nr. 35 - TELEFON Nr. 35. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 9-10 wiecz. Skłopiły nadesłane, redakcja nie zwraca. CIENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pierwszy jednoznaczący lub jego miejsce: Niedziałka 5 kóp., przed tekstem 2 kóp., za 4 kół, po kop. 10. Druk obgłoszenia po kop. 2 za wiersz. Najniższe ogłoszenie kop. 25. Ogłoszenia treści matrymonialnej 50 proc. drożej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agenty: w Rakowie, Noworadomku, Myszkuwie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

Komunikaty urzędowe.

Komunikat niemiecki.
 (W. B. T.) Urzędowo donoszą dnia 3 lipca

Wschodni plac boju.
 Na południowy wschód od Kalwa zostało nieprzyjacielowi odebrane powisko na wzgórzach po zaciecie ica. Przy tym wzięliśmy 600 Ros. i do niewoli.

Południowy wschodni plac boju.
 Po zdobyciu wzgórza na południowo-wschód od Kuródowice, na północ Halicza zostali Rosjanie zmuszeni do odwrotu na całym froncie, w okolicy Marjampola do Firlejowa. Gen. Linsingen sięga pobitego nieprzyjaciela. Zdobycie podniosła się do godziny wieczora na 7765 jeńców, w 11 oficerów i 18 karabinów maszynowych. Armia feldmarszałka Macnensena wyparła nieprzyjaciela, wśród następujących walk, na zachód od Żalicia przez odcinek Łabuńki i Poru przesłała go częściowo dalej na zachód dosłaliśmy do stanowisk nieprzyjacielskich Turobitu - Krasnik - Józów.

Przednie stanowiska koło Strówa i Krasnika, oraz same te miejscowości zostały jeszcze wczoraj wzięte zajęte. Na zachód od Wisły muhi Rosjanie pod naporem ataków odcisli stanowiska czolowo koło Tarwa. Południowy brzeg Kamieny stał z nieprzyjaciela oczyśczone, stacja generała Woyscha odrzucił rosjan w skutecznych walkach z ich stanowisk na południowy wschód od Kieny i Iży, oraz wzięły przytem 6 jeńców z pułku grenadierów.

Zachodni plac boju.

Noce ataki na nasze stanowiska, na zachód od Souche zostają odpar. W zachodniej części Argonów częściej następcy tronu osiągnęły sukcesy. Równy nieprzyjacieli i punkta oparcia na północny zachód od Four-des-Bres zostały zdobyte przez wojska Würtemburskie i nadnie na długości trzech kilometrów szerokości dwieście do trzysta metrów. Zdobyć wynosi 26 oficerów, 10 żołnierzy, 18 karabinów maszynowych, 40 aparatów do rzućania min i armat rewolwerowa. Straty Francuzów są poważne. W Wogezach zjedliśmy na Hilsenfrösch dwa szan. Próby nieprzyjacielskie odebraliśmy zostały udaremnione 149 żołnierzy i 3 oficerów wpadło w nasze ręce.

Naczelne dowództwo armii.

Komunikat austriacki.
 WIEDEN, (B. T. W.) Urzędowo donoszą z 1 lipca:
Zajęcie Zamostcia.

We wschodniej Galicji trwają w naszym ciągu walki nad Gnia Lipa w okolicy, na wschód od Lwowa. Nasze oddziały na wielu punktach derły się na wzgórze, na wschód od Nijel Lipy i wtargnęły na pozycje nieprzyjacielskie. Również w kierunku na wschód od Rohatyna udało się przymierzonym oddziałom, po zacięciu walce zająć wschodni brzeg rzeki. Nad Nidriem panuje spokój.

W okręgu źródeł Wlepra obsadzimy Zamost. Wzgórza, na północ niny Tanwi, zostały przez nas osadzone w całej ich rozciągłości.

Na zachód od Wisły oddziały na że postępują za uchodzącym przeciwnikiem, w kierunku na Tarłów.

Ogólna zdobycz czerwcową, znajdujących się pod rozkazami austriacko-węgierskich wojsk, wynosi: 521 oficerów, 194,000 szeregowców, 93 armaty, 364 karabiny maszynowe, 78 wozów amunicyjnych, 100 wozów kolejki liniowej.

Włoski plac boju.
 Wznowione wczoraj po południu przez liczne nieprzyjacielskie dywizje piechoty ogólny atak na nasze pozycje, na skraju wzgórz Doberdo został wszędzie odparty, z ciężkimi dla Włochów stratami. Główny napór skierował nieprzyjaciel na front Sagrigo - Monte Cosith.

Na północny wschód od Monfalcone, około Selz i Verogliano, wtargnęli Włosi do naszych przednich rowów. Skutkiem wykonanego przez naszą dzielną piechotę kontrataku, został nieprzyjaciel odrzucony z powrotem na dolinę. Stoki Monte Cosith pokryte są trupami włoskimi.

Rozpoczęły pod wieczór ataki na wzgórze, na wschód od Monfalcone, a drugi na północ od Sagrado, oraz liczne pomniejszych ataki skierowane na przyczółek mostowy okolo Gorycyi, również zostały złamane.

Po tem niepowodzeniu nieprzyjaciela nastąpił spokój. Nasze nieuchwiane oddziały w najbliższym nastroju, na zajętych wszystkich swych pozycjach przygotowane są do nowych walk.

W północnym odcinku Isonzo i nad granicą Karyntyi trwa bitwa artylerji.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefel.

Ojciec św. o Polsce.
 „Głos Narodu“ donosi w korespondencji z Rzymu, iż Ojciec św. przyjąwszy na posłuchaniu zjazd prowincjonalny OO. Reformatów, odbyty w Rzymie krótko przed wybuchem wojny włosko-austriackiej rozmawiał z O. Klemensem Janickim, definityorem OO. Reformatów z Krakowa o Polsce O. Janickiego zapewnił Benedykt XV o swej gorącej sympatii dla Polski i wyraził żal z powodu zniszczenia wojennego, dokonanego na ziemiach polskich. Polskę nazwał Ojciec święty biedną.

Korespondent krakowski pisma zapewnił iż w góle we Włoszech spotkał się z żywymi sympatjami dla Polski.

Druga zima wojny.
 Według informacji otrzymanych w Paryżu z Rzymu, włoski sztab generalny czyni przygotowania do przyszłej kampanji zimowej.

Laurentiu J.E. biskup Sapiecha.
 Zmarły przed kilku laty w Krakowie wybitny amerykańsko-polski przemyslowiec i filantrop E. Jerzmanowski, przeznaczony wielki swój majątek na fundację w rodzaju „polskiej fundacji Nobla“: na nagrodę przeznaczoną dla polskich literatów, artystów lub działaczy społecznych za owocną w narodowym duchu działalność. — Funduszem fundacji zawiaduje Akademia Umiejętności — a w bieżącym roku nagroda poraz pierwszy miała być udzielona. Wynosi ona 44 tysiące koron.

Na posiedzeniu komitetu fundacyjnego, które się odbyło onegdaj, uchwalono i nagrodę przyznać ks. biskupowi Adamowi Sapieży, za jego oywatelską społeczną działalność, jaką rozwinął w tym ciężkim roku wielkiej wojny.

Wręczenie nagrody odbędzie się we śróde o g. 12 w południe w uroczysty sposób.

Uchwała Komitetu spotkała się niewątpliwie z powszechnym uznaniem polskiej opinii.

Ks. Biskup, jak się dowiadujemy, zamierza cały fundusz oddać na cele dobroczynne.

Wszczęty strajk.
 Przez Kopėnhagė donoszą z Nowego Jorku, że prezes międzynarodowego związku marynarzy Andrew Furn-

seth stara się zorganizowanie wszec świątowego strajku marynarzy. Przyrzeka on każdemu marynarzowi przez cały ciąg strajku wypłacać po 40 marek tygodniowo. Zmierzera on w ten sposób spowodować zakończenie obecnej wojny i nastanie pokoju — drogę absolutnego zatrzymania ęgługi na całej kuli ziemskiej i uniemożliwienia dowozu amunicji. Furnseth zawiadził o planach swych rząd waszyngteński.

Odpowiedź Niemiec.
 „Times“ donosi z Waszyngtonu, iż według wszelkiego prawdopodobieństwa Niemcy wysła w końcu najbliższego tygodnia odpowiedź na notę amerykańską. Ambasador amerykański urzędowo donosi, że tekst odpowiedzi jest bardzo pomysłowy.

Katastrofa żywiołowa.
 Z granicy włoskiej donoszą o wielkich burzach i wylewach, jakie strząsły się w ostatnich dniach w całych północnych Włoszech. W Terni dały się odczuć dwa silne trzęsienia ziemi. Blizszych szczegółów brak, rzad bowiem ukrywa je temwięcej, że w Terni znajduje się największa włoska fabryka amunicji.

Północna część Włoch została poraż drugi w tym miesiącu nawiedzono na okropnem burzami, które wyrządziły olbrzymie straty. W okolicy Genui oberwała się chmura i zalała całą polę, w okolicy Mediolanu przeszedł orkan, który zrywał dachy, wywracał drzewa, i niszczył na wielkich obszarach przygotowane do sprzetu zboże.

Handel angielski.
 Poselstwo brytańskie w Bernie zwraca prasie szwajcarskiej uwagę na to, że handel angielski nie zmniejszał się bynajmniej, w tym roku pomimo walk lodzi, podwodnych. Jako dowód przytacza poselstwo nie ilość towarów, lecz sumy dotyczące wywozu i dowozu.

Lotnictwo.
 „Petit Parisien“ dowiaduje się z Londynu, że rząd angielski nosi się z zamiarem utworzenia osobnego ministerstwa dla lotnictwa. Ministerjum to ma być powierzzone Lloyd Georgowi.

Ordynacja miejska dla obszarów Polski rosyjskiej podlegających niemieckiej administracji.
 §§ 9-15.

Miejskie finanse.

§ 9. Na spełnienie ustawowych i własnowolnych zadań służą dochody miast z ich majątku włącznie miejscowych fundacji, dalej nadwyżki z administracji miejskich przedsiębiorstw, jakoteż wszelkie inne dochody prawno-prywatnego rodzaju.

§ 10. Miasta na podstawie zarządzeń statutowych mają prawo pobierać opłaty za używanie urządzeń, utrzymywanych przez nie w interesie publicznym, jakoteż są uprawnione do pobierania opłat za podejmowanie czynności administracyjnych.

§ 11. Miasta dla pokrycia kosztów wynikających z wykonania i utrzymania urządzeń potrzebnych w interesie publicznym, mogą pobierać podatki na rzecz tych kosztów od takich właścicieli realności i przemysłowców, którzy z tych urządzeń mają szczególne korzyści gospodarcze.

Blizsze zarządzenia pozostawia się statutowi.

§ 12. O ile źródła dochodu, oznaczone w §§ 9 do 11, nie wystarczą na pokrycie miejskich zapotrzebowań,

gmina miejska pobierać może pośrednie i bezpośrednie podatki od mieszkańców na podstawie osobnej ordynacji podatkowej, która winna być potwierdzoną przez władzę nadzorczą, jakoteż nakładać może za zezwoleniem władzy nadzorczej dodatki do istniejących podatków państwowych.

§ 13. Pominawszy wypadki wyjątkowe, zaciąganie pożyczek dozwolone jest tylko w celach powiększenia dochodów, lub na rzecz pokrycia nagłych zapotrzebowań pieniężnych w razie wojennych lub żywiołowych wydarzeń.

Każda pożyczka wymaga potwierdzenia władzy nadzorczej. Jeżeli zaciągają ją miasta poniżej 50 tysięcy mieszkańców, lub jeżeli pożyczka przekracza kwotę 100 tysięcy marek, potrzebne jest prócz tego zezwolenie naczelnika administracji cywilnej dla Polski rosyjskiej.

§ 14. Mieszkańcy miasta są zobowiązani do osobistych usług na podstawie osobnego zarządzenia statutowego. Aż do wydania takich zarządzeń winny bez zastrzeżeń stosować się do żądań władzy nadzorczej.

§ 15. Władza nadzorcza ma prawo zarządzić pokrycie zapotrzebowania finansowego przy zastosowaniu postanowień §§ 9 do 14, jeżeli potrzebne uważały gmin nie dojdą do skutku lub jeżeli nie uzyskały potwierdzenia władzy nadzorczej.

Plan budżetu miejskiego wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§§ 16-19:
Władze miejskie.

§ 16. W miastach tworzy się magistrat i korporacja radnych miejskich, którzy zastępują miasto podług bliższych przepisów niniejszej ustawy.

§ 17. Magistrat składa się z burmistrza, jako przewodniczącego, drugiego burmistrza jako zastępcę, jakoteż z pewnej liczby ławników i, gdzie potrzeba sędziów, z jednego lub kilku płatnych członków (syndyka, kamkarsza, rady szkolnego i t.d.) Liczba ławników wynosi w gminach do 50 tysięcy mieszkańców 4, pomiędzy 50 tys. a 200 tys. mieszkańców 6, pomiędzy 200,000 a 500,000 mieszkańców 8, w miastach o przeszło 500,000 mieszkańców 10.

Ławnikom większych miast może być nadany rozporządzeniem naczelnika administracji tytuł „rajcy“.

§ 18. Burmistrza mianuje naczelnik administracji cywilnej dla Polski rosyjskiej, który winien postarać się uprzednio o zezwolenie naczelnego wodza IX armji. Drugiego burmistrza mianuje władza nadzorcza. Ławników jakoteż płatnych członków wybiera korporacja radnych miejskich kartami do głosowania. Wybór ich wymaga potwierdzenia władzy nadzorczej. Jeżeli wybór nie uzyska potwierdzenia, natenczas władza nadzorcza ma prawo mianowania ławników, względnie płatnego członka.

Przepisy o do okresu wyborczego pozostawia się do decyzji późniejszego rozporządzenia.

Przy pierwszorazowym tworzeniu magistratu, jakoteż przy każdym dalszym potrzebnem uzupełnieniu członków, władza nadzorcza mianuje ławników i płatnych członków magistratu.

Pensje dla burmistrzów i płatnych członków magistratu ustanawia władza nadzorcza, a płaci je gmina miejska.

§ 19. Korporacja radnych miejskich składa się z 24 członków, w miastach: po nad 200,000 mieszkańców z 36 członków, których wybiera obywa-

skich, bowiem fakty według nadesłanego nam przez p. Maciejewskiego wyjaśnienia, przedstawiają się, jak następuje:

Chleb, z którego był zrobiony protokół, był drożdżowy, pszenno-żytni, i nie był sprzedawany za 4 fun. lecz za 8 fun. po 15 kop. funt. Czysty chleb pyłowy, od paru tygodni i dzisiaj, sprzedaje się po 10 kop. funt i więcej, a nie wyżej jak zaznaczono.

Z poważaniem L. Maciejewski. **Przeżęta, wróble.** Wróble, oddają, wielkie usługi w obieraniu liszek z kapusty. W celu przywabienia ich siew się pomiędzy kapustą konopia. Wróble luszczą nasienie, ona pada na kapustę i zwraca uwagę ptaków na liszki, stanowiące dla nich przysmak nie mniejszy niż konopia.

Liszki dużo obfioiej pojawiają się w miejscach zacisznych, przy płotach, ścianach i drogach, niż w otwartem polu. Gdyby konopie, nie dopisywały w tych miejscach, gdzie są liszki, to po dojrzeniu można byłoby kennepe gdzieśindziej ścinać i wykątrać tam, gdzie się okazały potrzebne. **Ogrodnik.**

Repertuar „Apollo“. W poniedziałek — „Orfeusz w piekle“ znakomita operetka Offenbacha. Kto nie był dotychczas — niech korzystaj.

Z Łodzi.

Nowa Rada miejska. Na mocy rozporządzenia głównodowodzącego armii niemiecką na wschodzie, generała Hindenburga, z dniem 1 lipca powołany został nowy zarząd miejski w następującym składzie: burmistrz Szopen, wiceburmistrz Ernest Leonardt iawnicy pp: Steiner, Szebler, Sanne, Fogel, Jaroćiński, Bielezowski, Hofman, Geyer, Sulowski i Hordliczka.

Muchy.

Schopenhauer pisze: „Mucha może służyć za symbol bezcelności i zuchwałości, ho podczas: gdy inne zwierzęta boją się człowieka i już z daleka przed nim uciekają, mucha natomiast siada na nosie“.

Zoologia zalicza muchę do rodziny owadów dwuskrzydlatych. Ze mucha często zdoła uciec, gdy ją człowiek chce zabić, zawdzięcza to bardzo rozwiniętemu wzrokowi. Powierzchnia jej oka jest mozaikowo złożona z sześciobocznych, w środku wypukłych facet równej wielkości. Te facetki są płaszczyznami poprzecznymi i końcowymi sześciobocznych rurek czyli przymiatów, które się schodzą w wnętrzu oka. Liczbę tych rurek z których każda jest jakoby okiem, liczą na tysiące.

Muchy rozmnażają się nader szybko. W przeciągu kwadransa może mucha znieść 60 do 80 jajek. Z nich wychodzi w przeciągu doby żarłoczny czerw, który po tygodniu, najpóźniej po dwóch tygodniach zamienia się w poczwarkę. Po dalszym tygodniu albo po dwóch tygodniach z poczwarek powstają muchy, które tak się uprzykrzają człowiekowi.

Człowiek zawsze toczył walkę z muchami, chociaż częste nie bardzo skuteczna z powodu ich szybkiego rozmnażania się. Profesor R Howard, kierownik instytutu entomologicznego w Londynie, obliczył, że potomstwo jednej muchy może wynosić wśród jednego lata wiele miliardów. Przeciętnie 60 much wazy jeden gram. Wyrosły słoń zaś wazy około 10,000 kilogramów. Gdybyśmy sobie wyobrażili słońca, składającego się z much natenczas potrzebna byłoby 500 milionów much. Z potomstwa jednej muchy wśród lata zaś możnaby zdobyć prawie 9 milionów słońi. Słoń potrzebuje miejsca, obejmującego 15 stóp kwadratowych. Na angielskiej mili kwadratowej zmieściłoby się zatem 123,200 słońi. Dziewięć milionów słońi, składających się z much, zajęłoby więc około 10 milionów angielskich

Teatr „APOLLON“
ul. 1 Aleja 12.
Pod kierunkiem A. MILLERA.
Dziś w niedzielę dnia 4 Lipca r. b.
GEJSZA
Operetka w 3-ech aktach z prologiem, libretto Oren Halla Muzyka Słodzieja Jomasa. prziog wywopie p. J. LEONOWICZ.
W Poniedziałek „Orfeusz w piekle“
Ceny miejsc: od 30 pf. do 2 marek.
Początek o g. 7 m. 15 wiecz.

Teatr „ODEON“ II Aleja 43
Dziś
Zmiana programu

Teatr PARYSKI II Aleja 19.
Program od niedzieli 4 do wtorku 6 Lipca (wczoraj)
Sila miłości
Dramat w 3 części. na tle wojny obecnej.
Leo Samobójcą (kom.)
Leo zakatarzony (kom.)
Sen wigilijny dziecka (Fantazja)
Lomy Piaskowca (natura)
Teatr zapozwany został w kilka elektrycznych wentylatorów
Uwaga: Teatr zapozwany został w kilka elektrycznych wentylatorów
Zmiana programu w **Środy i Soboty**
Początek przedstawień o g. 4 1/2 po poł.
CENY MIEJSC: Kupon do loty 60 pf. Krzesło parterowe 40 pf. Galeryja 20 pf.

mil kwadratowych. Inniemi słowy; potomstwem jednej jedynej muchy możnaby pokryć ziemię.

To obliczenie polega na przypuszczeniu, że rozmnażanie się much nie dozna przeszkody. Na szczęście jednak są przeszkody, a oprócz tego muhom zagraża ustawiczne mnostwo nieprzyjaciół. Jaskółka podobno codziennie pożera 7000 much. Pomiedzy roślinami jest kwiat, zwany Venus, który rośnie w bagnach Karoliny północnej i południowej. Listki rozety są rozdzielone na dwie połowy, z których mucha tylko lekko się dotknie tych włosów, obydwie połowy listków się zamykają, przyczem włosy równocześnie się skupiają, jak palce złożonych rąk u człowieka. Mucha wpada zatem w łapkę, z której już nie wyjdzie. Setki włosków, którymi powierzchnia listków jest pokryta, wysysają z muchy wszystkie sek. Po upływie czterech do sześciu dni cała mucha jest zjedzona, pozostały tylko jej twarde cząstki. Kwiat znowu się otwiera, odrzuca pozostałe twarde cząstki muchy i czeka na dalszą zdobycz.

Do największych nieprzyjaciół muchy należy człowiek, który od niej nie ma ocalenia. Człowiek nie tylko sam broni się od much, ale także broni od nich inne stworzenia, które są pod jego opieką. Przed wielu laty gościom ogrodu zoologicznego w Nowym Jorku przedstawiał się niezwykły widok: nowonabity duży nosorożek był cały pokryty papierem na muchy. Gazeta amerykańska „St. Louiser County-Waschter“ ogłosiła raz wśród lata na czele numeru, co następuje: „Ponieważ często się zdarzało, że farmerzy, obsonujący naszą gazetę, w tej gorącej porze roku nie mają czasu do jej czytania, przeto myśliszmy nad tem; jakby dla nich mimo to gazeta mogła być pożyteczna. Będzie nią bez wątpienia, gdy w lipcu, sierpniu i wrześniu drukować ją będziemy na znakomitym papierze na muchy“. Następuje przepis, jak się należy obchodzić z tym papierem.

U kobiet na Saharze czubek nosa jest łapką na muchy, ponieważ jest pomazany smolą. Środków, jakich człowiek używa przeciwko muchom, jest bardzo wiele, ale niektóre z nich są mało skuteczne. Przed kilku laty w Ameryce północnej ogłoszono zagładę much i wyznaczono nagrodę dla każdego, kto przyniesie pewną liczbę much zabitych. Pewien dwunastoletni chłopiec zabił 1,219,000 much i otrzymał 400 marek nagrody. Cała zdobycz mieściła się w dziesięciu beczkach. Dawniej w każdym domu była łapka na muchy, ale potrzeba było wprawy na to, aby jej używać ze skutkiem. Z dawnych czasów jeszcze pochodzi przysłowie: „Dwie muchy naraz zabić“.

Stwierdzono, że przez muchy szerzą się zarazy. Mucha bowiem wszędzie wkłada swój ryjek, nawet w wydzieliny wszelkiego rodzaju, pocho-

dzące od zarażonych jakakolwiek chorobą. Na muchach stwierdzono bakcyle chłeryczne, które mogą one przenosić na daleką przestrzeń. Pomiedzy muchami panuje też, zwłaszcza na końcu lata, choroba, która wymaga niezliczonych ofiar.

Goethe pisał w liście do botanika Esenbecka we Wrocławiu: „W jesieni widzimy muchy, które się przyczepiają mocno do okien, pozostają tam nieruchome, drgają i wydają ze siebie biały proch, aż zniszczą“. Goethe nie umiał sobie tego wytłumaczyć. Dziś wiemy, że muchy niszcząją wskutek grzybka pleśniowego. Aby latem nie mieć uprzykrzenia od much, należałoby już zimą niszczyć ich poczwarki, których wiele znajduje się zwłaszcza w mierzwie koniowej. Jeżeli się mierzwę poleje naftą albo wodą wapienną, natenczas poczwarki się niszczy. Ale tej mierzwie nie możnaby zapewne używać w rolnictwie.

o Rozmaitości.

Fałszywy lekarz. W roli lekarza-zastępcy występował w Ryczywole od sierpnia do października r. z kupiec Erwin Heinrich z Berlina, który nigdy nie studiował ani nie składał egzaminu abiturjenskiego. Czytał on ogłoszenie lekarza dr. N. z Ryczywołu i zgłosił się jako „lekarz praktyczny dr. Erwin Heinrich“ twierdził, że studiował i składał egzamin w Heidelbergu i zaangażowany został jako zastępca lekarza z wólennym utrzymaniem i honorarium 10 mk. dziennie. W czasie swego urzędowania spowodował śmierć jednego z pacjentów. Za zabójstwo wskutek niedbalstwa, za oszukańcze i nieprawne tytułowanie się lekarzem i doktorem (co wyszło na jaw dopiero w toku śledztwa) i za przekroczenie rozmaitych paragraf kod. kar. skazano Heinricha na 8 lata i kwartał więzienia oraz 4 tygodnie aresztu. H. zaczął udawać chorego na umyśle, stwierdzono jednak że jest zdrow. Sad Rzeszy odrzucił wniesioną przez sądownego rewizję.

Doktor FAWEK BRONIATOWSKI
Częstochowa, Nowy-Rynek 34
Choroby skórne, włosów, płci, weneryczne i Komaryka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Poza to od 2-4 popołud. Siedz. wrodziny w Warszawie Białwarskiej (BWA) 606-914 i badanie „Kro-“ od 8-11 rano.

Wobec zbliżającego się terminu licytacji w lombardzie Częstochowskiego T-wa Pożyczkowego Oszczędn. uprasza się o wpłacanie należnych procentów.

Wiśnie lotówki halinowskie najlepsze konfitury **Cena 5 funtów 75 kop.** Lutówki Krolewskie już 4 razy Agrest Halinów Szkoła 20 róg Ciemnej. 0101

DUZO CZASU!
DRUKI wszelkiego rodzaju przyjmujemy
DRUKARNIA F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie, ul. Ateń 28.
— Ceny możliwie niskie. —
Brak Zajęcia!

WYSTYDZIENSKI I PIENKOWSKI Apteka w Częstochowie.
MIGREN-O-NERVOSIN przyjmujcie się w wodzie bez opłaty przeciwko m. g. i. n. bólom głowy, zawrotom i t. p.

Pracownia sukien damskich i dziecięcych W. Karwowskiej II Aleja 28 38
Przyjmuje roboty w czasie wojny po cenach znizonych. Tamże jest miejsce dla panny i uczenicy.

Proszek miodowy Hurtownicy odpowiedzialni gotówkowo ze zdolnościami organizacyjnymi osiągną wysoki zarobek. Próby tylko za nadesłaniem marki pocztowej 40 fenigowej. **Pharmacopija chem. Fabrik, Berlin S. O. 26 0100—**

Po niemiecku mówić i pisać w krótkim czasie — Wauski przystępne Teatrnia 28 m. 9. W tygodniu codziennie od 4 i pół do 6 i pół. po poł. 424—

Osoba znająca się dobrze na gospodarstwie wiejskim i miejskim na ku-hul i wycitli poszukuje zajęcia. Może też zająć się dziećmi. Easke oferty proszę składać w Genzu dla „Mury“ 458—

Małny wyborowe na konfitury i soki, począwszy od 5-ciu funtów i na pudy sprzedaje zakład ogrodnicy Hoffmanna Róg Cierwiecy i Ciemnej. 418—

Do sprzedania brzojka, ul. Garnarska 25. 451—
Złota kwit lombardu kasy Poż. Oszczędn. 60-wej N 17084. 452—

Prośby i podania do Władz niemieckich redaguje fachowo i skutecznie Jansa 2 m. 8 II petro dom Zabockiego. 093—
Stróż szarax potrzebny ul. Teatrnia Nr. 8 457—

Uprzejmie prosimy Szanownych prenumeratorów o uregulowanie zaległej prenumeraty.

Redaktor i wydawca F. D. Wilkoszewski.

Kierownik drukarni

Za bezwoleniem niemieckiej cenzury wojennej

— Oddito w drukarni Gońca Częstochowskiego —